

Hvem får organet?

Introduktion

Der er hele tiden en lang venteliste med patienter, der venter på at få et nyt organ. I teoriafsnittet "Jagten på Camillas nye organer" lærte vi, at ventelisten er meget kompliceret, og at ens plads til ventelisten bl.a. bliver bestemt efter, hvor stort ens behov er for et nyt organ, hvor godt et match, der er mellem ens egen vævstype og donors vævstype, samt hvor gode ens overlevelseshancer er. I denne øvelse skal I nu selv prøve at forholde jer til, hvem der skal have et nyt organ, hvis der er tre patienter på venteliste men kun et organ.

Sådan gør du

I øvelsen møder du tre patienter, der alle har brug for et nyt hjerte af forskellige årsager. Du får en beskrivelse af hver af patienternes sygdomsforløb og tilstand, og derudover får du også en oversigt over både organdonorens og de tre patienters vævstyper. Ud fra de informationer du får, skal du finde på argumenter for og imod at give hjertet til de forskellige patienter. Derefter skal du prøve at beslutte hvem, der skal have organet. Det er ikke sikkert, at du kommer frem til noget endeligt bud, men det vigtigste er, at du tager stilling til de faktorer, der er medvirkende til at afdøre sandsynligheden for en succesfuld organtransplantation. Til at løse opgaven kan du besvare følgende spørgsmål:

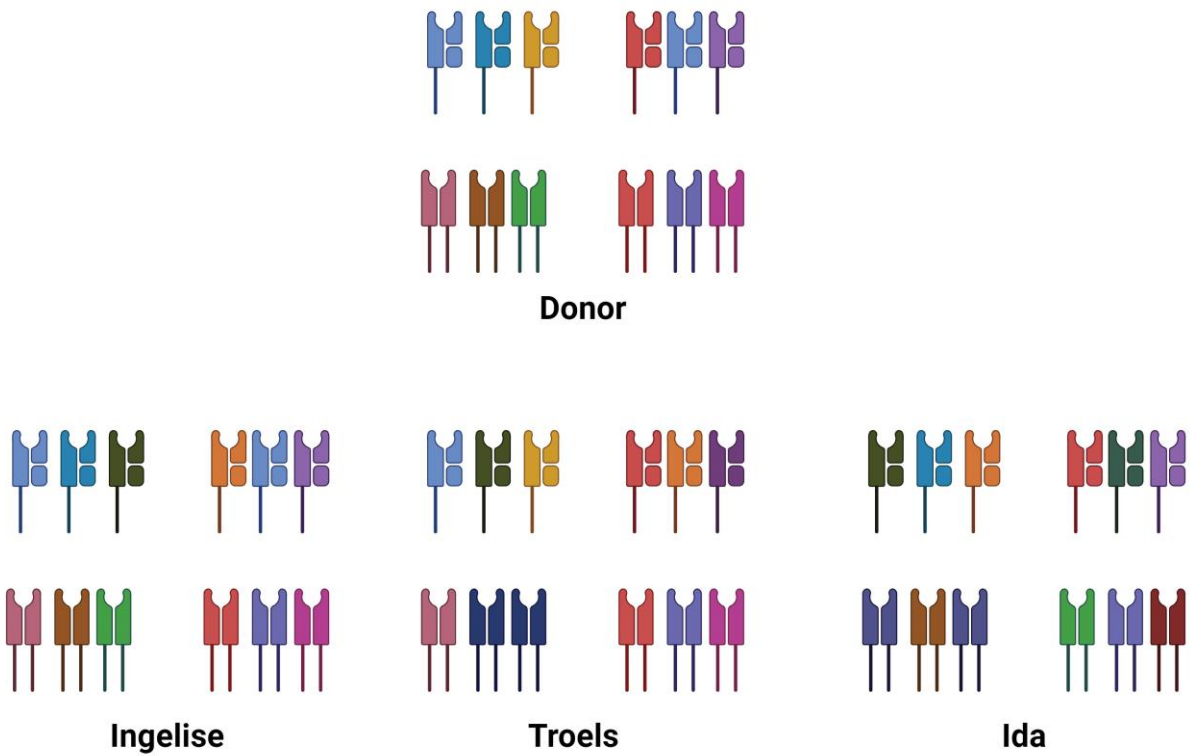
1. Hvilken vævstype passer bedst til donoren? Se Figur 1.
2. Hvilken af de tre patienter har bedst overlevelseshance?
3. Hvem har mest brug for hjertet?
4. Baseret på ovenstående, hvem, synes du, skal have hjertet?

De 3 patienter

Ingelise på 71 år har med årene fået alvorlig åreforkalkning i de blodårer, der forsyner hjertet med blod. Tilstopningerne i hjertekarrene gør, at der ikke kommer nok blod til hjertemuskulaturen. Det er med til at svække hendes hjertefunktion og øge risikoen for alvorligt hjertesvigt. Lægerne har vurderet, at de ikke kan operere hjertet, og at en hjertetransplantation derfor er nødvendig. Ingelise oplever symptomer som åndenød og træthed. Udover hjerteproblemerne har Ingelise en generel åreforkalkning, men disse er ikke alvorlige, og hun kan derfor anses som rask.

Troels på 45 år har udviklet en sygdom i sin hjertemuskulatur, der gør, at hjertemusklen er svækket og har en nedsat evne til at pumpe blod ud til kroppen. Troels' tilstand er meget alvorlig og kan føre til alvorligt hjertesvigt. Han har allerede været på ventelisten længe, og hans tilstand er meget svækket og ustabil, hvilket gør, at Troels ofte bliver syg. På grund af et svagt immunforsvar, går Troels ofte igennem meget hårde sygdomsforløb. Lægerne er derfor i tvivl, om Troels kan klare en organtransplantation.

Ida på 19 år blev født med et hul mellem de to hjertekamre. Lægerne har i flere år forsøgt at behandle Idas defekte hjerte med både medicin og operationer, men det er ikke lykkedes at reparere hjertet. Hjertet kan godt pumpe blod rundt i kroppen, men er gradvist blevet ødelagt og svagt af den øgede belastning. Nu har lægerne vurderet, at den eneste løsning er, at Ida skal have et nyt hjerte. Ida er ung og er relativ stærk, hvilket øger sandsynligheden for en succesfuld organtransplantation.

Figur 1 viser en oversigt over organdonorens vævstype samt vævstyperne af de tre mulige modtagere af hjertet.